

Список використаних джерел:

1. Алексич Т. М. Використання інтерактивних технологій на уроках іноземної мови як засіб підвищення ефективності навчання: методичний матеріал / Т. М. Алексич // Англійська мова та література. – 2008. – № 13. – С. 2-4.
2. Суворова Н. Інтерактивне навчання нові підходи / Н. Суворова. М.: Прогрес, 2005. – 214 с.

Сойнова Н.І.*викладач,**Коростишівський педагогічний коледж імені І.Я. Франка***ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ
У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС**

Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2014-2021 рр. визначено, що освіта належить до найважливіших напрямків державної політики України. Освіта – це стратегічний ресурс соціально-економічного, культурного і духовного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення міжнародного авторитету й формування позитивного іміджу нашої держави, створення умов для самореалізації кожної особистості.

З огляду на визначені пріоритети найважливішим для держави є виховання людини інноваційного типу мислення та культури, проектування освітнього простору з урахуванням інноваційного розвитку освіти, запитів особистості, потреб суспільства і держави. До механізму реалізації поставлених завдань віднесено розроблення, затвердження та впровадження в освітню практику положень про дистанційну форму навчання в системі загальної середньої, позашкільної професійної освіти, зокрема ВНЗ I-II рівня акредитації.

Сьогодні стає очевидним, що форми організації професійної освіти у ВНЗ I-II р. а. є неадекватними сучасним соціально-економічним запитам. Це породжує об'єктивні протиріччя між: потребою громадян різних соціальних груп у виборі цілей, змісту, режиму, термінів, методів і засобів навчання з урахуванням особистісних та професійних потреб – з одного боку, і відсутністю умов для їх забезпечення – з іншого; потребою освітніх установ початкової професійної освіти у розвитку нових інформаційних технологій навчання, форм організації індивідуальної освітньої діяльності, інтерактивних методів управління

навчальним процесом на базі комп'ютерних навчально-програмних засобів – з одного боку, і відсутністю необхідного теоретичного і практичного досвіду – з іншого.

Необхідність вирішення цих протиріч визначає педагогічні передумови розвитку системи дистанційного навчання у ВНЗ I-II р.а. Актуальність і практична значимість дистанційної освіти підкреслюється її істотними перевагами: масовість, доступність, відкритість, гнучкість, гуманізація, демократизація і економічна ефективність.

Розвиток освіти супроводжується появою у педагогічній науці нових понять. Цей процес посилюється з появою нових освітніх форм і педагогічних технологій, обумовлених проникненням у сферу освіти інформаційних, зокрема, Інтернет – технологій, які є технічною основою системи дистанційного навчання (ДН). Розвиток ДН здійснюється в умовах специфічної, просторово-розподіленого освітнього середовища за допомогою нових інструментів спілкування суб'єктів освітньої діяльності, нових дидактичних можливостей цих інструментів, методів і форм навчальної взаємодії, заснованих на застосуванні цих інструментів.

Аналіз дистанційних форм освіти вимагає розгляду та інтеграції в понятійний апарат педагогіки термінів і понять, пов'язаних з ДН. У педагогічній науці існує декілька означень ДН.

Найбільш глибоко і всебічно поняття «дистанційне навчання» розкрито у навчальному посібнику В. Овсяннікова, А. Густирь «Введення до дистанційної освіти»: «Дистанційно освіта – це форма освіти, що відрізняється від інших форм способом отримання (надання) освіти або характером освітньої комунікації, здійснюваної, в основному, опосередковано (на відстані). Інформаційні та комунікаційні технології (медіа), використовувані при дистанційному навчанні, є його засобами, склад і питома вага яких змінюється в залежності від технологічного прогресу, ступеня доступності для учнів, моделі організації навчального процесу» [2, с. 15].

Дослідник В. Саєнко визначає ДН як «освітній процес, у якому значну частину матеріалу викладає вчитель, віддалений у просторі або часі від учня» [4]. Саме таке тлумачення наводить і педагогічний словник.

А. Остапенко дистанційне навчання визначає як «одну з форм організації навчального процесу, коли всі або частина занять відбуваються з використанням сучасних інформаційних і

телекомунікаційних технологій за територіальної віддаленості викладача та учнів» [3].

Отже, у тлумаченні змісту дистанційного навчання орієнтуються на два підходи.

Перший, передбачає обмін інформацією між учителем/викладачем та учнем/студентом або групою учнів/ студентів за допомогою електронних мереж, зовнішніх запам'ятовувальних пристроїв чи інших засобів комунікацій. У такому підході учень постає як одержувач деякого інформаційного змісту й системи завдань для подальшого самостійного засвоєння. Результати такої роботи повертають учителю для оцінювання якості та рівня засвоєння матеріалу. Знання оцінюють як трансформовану інформацію, а особистий досвід учнів та їхню діяльність із конструювання знань майже не враховують.

Другий підхід принципово відрізняється від попереднього. У ньому основою є особистісна продуктивна діяльність учнів, організована за допомогою сучасних засобів телекомунікацій. Цей підхід передбачає інтеграцію інформаційних і педагогічних технологій, що забезпечують інтерактивність взаємодії суб'єктів освіти й продуктивність навчального процесу. Обмін інформацією відіграє в цьому випадку роль допоміжного середовища організації продуктивної освітньої діяльності учнів. Навчання відбувається в реальному часі (чат, відеозв'язок, «віртуальні дошки» тощо) або асинхронно (телеконференції на основі електронної пошти, форуми). Паралельно зі створенням учнями освітніх продуктів відбувається їх внутрішнє освітнє зростання.

Використання обох цих підходів потребує наявності вільного доступу до глобальної мережі Інтернет. Таким чином, видовим атрибутом ДН від інших форм освітнього процесу, перш за все, від очної та самоосвіти, є спосіб отримання знань через опосередковану (на відстані) інтерактивну комунікацію. При цьому конкретні засоби, канали і технології такої комунікації не носять характеру критичної ознаки ДН. Їх набір не може бути визначений раз і назавжди, він варіюється і включає в себе, поряд з телекомунікаціями інтерактивні навчально – методичні матеріали на різних носіях.

Виходячи з цього, можемо визначити дистанційне навчання як технологію навчання, при якій цілеспрямовано опосередкована або не повністю опосередкована взаємодія учня/студента та викладача здійснюється на основі інформаційних технологій, насамперед з використанням засобів телекомунікацій та телебачення [1].

Проте, тут потрібно зазначити, що, з урахуванням походження з англо-американської мовної традиції, термінологічно коректно застосовувати на означення дистанційної освіти наступні терміни:

дистанційна освіта – як систему спільної діяльності учнів/студентів та вчителів/викладачів;

дистанційне навчання – на означення діяльності вчителя/викладача та освітніх установ;

дистанційне вивчення – щодо частково або повністю самостійної діяльності учнів/студентів.

Щодо історії розвитку ДН, то його використовували задовго до появи не те що Інтернету, а й комп'ютерів загалом. Це поняття вживали на позначення таких форм навчання, як заочна, кореспондентська, домашнє навчання та екстернат. Саме для таких форм характерне навчання на відстані. Однак сучасне дистанційне навчання насамперед пов'язують із використанням технологій і ресурсів мережі Інтернет.

Останнє виступає визначальною характеристикою побудови системи дистанційної освіти для ВНЗ I-II р.а. ДН у ВНЗ I-II р.а. відкриває можливість вивести на новий рівень профільну підготовку студентів, дає змогу забезпечити гнучкість і багатоваріантність у навчанні, сприяє більш повному розкриттю потенціалу студентів через фактично необмежену кількість дистанційних навчальних курсів.

Дистанційна форма навчання у ВНЗ I-II р.а. дає можливість студенту дистанційно, через Інтернет, ознайомитися з навчальним матеріалом у вигляді різнотипних інформаційних ресурсів (текст, відео, анімація, презентація, електронний посібник), виконати завдання та відправити результати їх виконання на перевірку, пройти електронне тестування в режимі самоконтролю та контролю. Викладач має змогу самостійно створювати дистанційні електронні курси і проводити навчання на відстані, надсилати повідомлення студентам, розподіляти, збирати та перевіряти завдання, вести електронний журнал обліку оцінок, налаштовувати різноманітні ресурси навчального курсу тощо. Проте, така можливість виникає за умови правильного будування індивідуальної стратегії навчання студента.

Загалом, ширше впровадження дистанційного навчання у ВНЗ I-II р.а. стимулюватиме подальші інновації у наданні освітніх послуг для підвищення ефективності навчання.

Список використаних джерел:

1. Морзе Н.В. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі: [Електронний ресурс] / Н.В. Морзе, О.В. Глазунова. – Режим доступу: <http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/ITZN/em6/content/08mnvshi.htm>.

2. Овсянников В.И., Густырь А.В. Введение в дистанционное образование: Учебное пособие для системы повышения квалификации и профессиональной переподготовки специалистов. – М.: Альфа МГОПУ, 2001.

3. Остапенко А. Дистанційне навчання/ Анатолій Остапенко// Завуч. – 2012. – № 22(496). – С. 21-22.

4. Саєнко В. Використання елементів дистанційної освіти у навчальному процесі // Вікторія Саєнко/ Завуч. – 2012. – № 23(497). – С. 17-19.

Турбар Т.В.

аспірант,

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ШКОЛЯРІВ

Проблеми гармонізації відносин між людиною і природою та їх співіснування є однією з найбільш актуальних проблем ХХІ століття. Якщо раніше у цих взаємовідносинах домінувала споживацька концепція, то на сучасному етапі розвитку суспільства кожна людина чітко розуміє наслідки забруднення навколишнього середовища та нерационального використання природних багатств. Вирішення цих проблем можливе за умови виховання молоді з високим рівнем екологічної свідомості. Провідна роль в реалізації цього завдання належить загальноосвітній школі, як осередку освіти, навчання та виховання підростаючого покоління. Саме загальноосвітнім навчальним закладам відводиться вирішальна роль у формуванні екологічної свідомості суспільства.

До проблеми формування екологічної свідомості звертались І. Бех, А. Захлебний, І. Зверев, І. Костицька, С. Лебідь, Г. Пустовіт, Н. Пустовіт, І. Суравегіна, І. Сяська, Л. Юрченко та інші.

Екологічна свідомість – глибоке, доведено до автоматизму розуміння нерозривного зв'язку людини з природою, залежності добробуту людей від цілісності й порівняної незмінності в їхньому середовищі проживання [2, с. 118]. Екологічну свідомість визначають також і як сукупність поглядів, теорій та емоцій, що відображають проблеми співвідношення суспільства і природи в плані оптимального їх вирішення відповідно до конкретних соціальних і природних